

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 286/06-9

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 20. septembra 2006 predbežne prerokoval sťažnosť M. J., t. č. vo väzbe, Ž., vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Čadca v konaní vedenom pod sp. zn. 1 T 38/2004 a porušenia jeho základného práva na osobnú slobodu zaručeného v čl. 17 ods. 2 a v čl. 17 ods. 5 Ústavy Slovenskej republiky uznesením Okresného súdu Čadca sp. zn. 1 T 38/2004 z 12. apríla 2006 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť M. J. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 4. septembra 2006 doručená sťažnosť M. J., t. č. vo väzbe, Ž. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namietal porušenie jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Okresného súdu Čadca (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 1 T 38/2004

a porušenie jeho základného práva na osobnú slobodu zaručeného čl. v 17 ods. 2 a v čl. 17 ods. 5 ústavy uznesením okresného súdu sp. zn. 1 T 38/2004 z 12. apríla 2006.

Zo sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ je vo väzbe od 2. novembra 2003. Je voči nemu vedené trestné stíhanie pre závažnú trestnú činnosť a to pre trestný čin znásilnenia podľa § 241 ods. 1 Trestného zákona, pre trestný čin obmedzovania osobnej slobody podľa § 231 ods. 1 a ods. 4 Trestného zákona a pre trestný čin vydierania podľa § 235 ods. 1 a ods. 2 písm. d) Trestného zákona. Sťažovateľ bol už dosiaľ viackrát súdne trestaný a v minulosti bol taktiež odsúdený na nepodmienečný trest odňatia slobody aj za trestný čin znásilnenia podľa § 241 ods. 1 Trestného zákona. Predmetným uznesením bola zamietnutá sťažovateľova žiadosť o jeho prepustenie z väzby na slobodu, ktorú podal na hlavnom pojednávaní konanom 12. apríla 2006.

Sťažovateľ žiadal vysloviť porušenie označených základných práv, prikázať okresnému súdu konať v jeho trestnej veci bez zbytočných prietáhov, priznať mu primerané finančné zadost'učinenie „vo výške 50 000 Sk“, náhradu trov jeho právneho zastúpenia v prípade ústavným súdom ustanovenému mu právnomu zástupcovi a zrušenie ním napadnutého uznesenia okresného súdu z 12. apríla 2006.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah.

Ak porušenie práv alebo slobôd podľa odseku 1 vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal. (...)

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadost'učinenie.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných priet'ahov...

Podľa čl. 17 ods. 2 ústavy nikoho nemožno stíhať alebo pozbaviť slobody inak, ako z dôvodov a spôsobom, ktorý ustanoví zákon. Nikoho nemožno pozbaviť slobody len pre neschopnosť dodržať zmluvný záväzok.

Podľa čl. 17 ods. 5 ústavy do väzby možno vziať iba z dôvodov a na čas ustanovený zákonom a na základe rozhodnutia súdu.

Ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak [§ 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“)].

Návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

Podľa ustanovenia § 24 písm. b) zákona o ústavnom súde návrh nie je prípustný, ak ústavný súd v tej istej veci koná.

Predmetom posudzovanej sťažnosti je tvrdenie sťažovateľa, že postupom a predmetným uznesením okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 1 T 38/2004 dochádza k porušovaniu ním označených základných práv.

III.

A

Pokiaľ sa sťažovateľ domáha porušenia základného práva zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy, ústavný súd poznamenáva, že sťažovateľ zastúpený advokátom JUDr. P. P. z Č. podal ústavnému súdu 2. júna 2006 sťažnosť, ktorou sa okrem iného domáha vyslovenia porušenia označeného základného práva „*postupom Okresného súdu v Čadci v konaní vedenom pod č. k. 1 T 38/2004*“. O predmetnej sťažnosti ústavný súd koná pod sp. zn. Rvp 893/06.

S odvolaním sa na vyššie citované právne normy [§ 25 ods. 2 v spojení s § 24 písm. b) zákona o ústavnom súde] ústavný súd sťažovateľovu sťažnosť odmietol v tejto časti z dôvodu jej neprípustnosti.

B

Ochrany základného práva na osobnú slobodu v danom prípade sa sťažovateľ mal možnosť domáhať podaním sťažnosti podľa § 185 ods. 1 a ods. 2 v spojení s § 83 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný poriadok“) proti uzneseniu o zamietnutí jeho žiadosti o prepustenie z väzby.

Sťažovateľ má ďalej možnosť v zmysle § 79 ods. 3 Trestného poriadku „kedykoľvek žiadať o prepustenie na slobodu... Ak sa žiadosť zamietla, môže ju obvinený, ak v nej

neuviedie iné dôvody opakovať až po uplynutí 30 dní odo dňa, keď rozhodnutie o jeho predchádzajúcej žiadosti nadobudlo právoplatnosť“.

Vyššie uvedené je dôvodom odmietnutia sťažovateľovej sťažnosti v tejto časti z dôvodu nedostatku právomoci ústavného súdu, lebo vo väzobných veciach rozhodujú všeobecné sudy.

Nad rámec uvedeného ústavný súd ešte poznamenáva, že podľa § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde sťažnosť možno podať v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomia o inom zásahu, ktorým malo byť spôsobené namietané porušenie základného práva. Táto lehota sa pri opatrení alebo inom zásahu počíta odo dňa, keď sa sťažovateľ mohol o opatrení alebo o inom zásahu dozvedieť.

Podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu jednou zo zákonných podmienok pre prijatie sťažnosti podľa čl. 127 ústavy na ďalšie konanie je jej podanie v lehote ustanovenej v § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde, pričom zákon o ústavnom súde neumožňuje zmeškanie tejto kogentnej lehoty odpustiť (pozri napr. IV. ÚS 14/03, I. ÚS 75/04).

Lehota dvoch mesiacov na podanie sťažnosti podľa čl. 127 ústavy sa počíta odo dňa, keď sa sťažovateľ dozvedel, alebo sa mohol o porušení základného práva dozvedieť. Začiatok zákonnej lehoty je teda vymedzený subjektívne podľa možnosti sťažovateľa dozvedieť sa o jeho porušení. Posúdenie tejto možnosti je vždy individuálne vzhľadom na konkrétne okolnosti každého jednotlivého prípadu. Ústavný súd pritom prihliada na účel základného práva, ako aj na účel predmetnej zákonnej lehoty.

Pokiaľ ide o konkrétne okolnosti rozhodujúce pre plynutie zákonnej lehoty na podanie sťažnosti, z obsahu sťažnosti sťažovateľa a k nej pripojených písomností vyplýva, že o namietanej skutočnosti týkajúcej sa postupu okresného súdu sa sťažovateľ dozvedel na hlavnom pojednávaní 12. apríla 2006, keď okresný súd vyhlásil uznesenie, ktorým sťažovateľovu žiadosť o prepustenie na slobodu zamietol. Predmetnú sťažnosť však ústavnému súde podal až 4. septembra 2006, t. j. v čase, keď už uplynula lehota ustanovená

pre tento typ konania pred ústavným súdom. Ústavný súd pritom nezistil z obsahu sťažnosti sťažovateľa žiadnu skutočnosť alebo dôvod na to, aby zákonnú lehotu dvoch mesiacov počítal v danej veci od neskoršieho času, než je čas, keď mu bolo oznámené uvedené rozhodnutie okresného súdu.

Vyššie uvedené je tiež dôvodom odmietnutia sťažnosti v tejto časti podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako oneskorene podanej.

V súlade s doterajšou judikatúrou ústavného súdu je predmetom predbežného prerokovania iba rozhodovanie o návrhu vo vzťahu k základným právam alebo slobodám, porušenie ktorých sa namieta. Rozhodnutie o prikázaní vo veci konať, o zrušení sťažnosťou napadnutého rozhodnutia, o priznaní primeraného finančného zadosťučinenia a náhrade trov konania požadované sťažovateľom nadväzuje na rozhodnutie o vyslovení porušenia základných práv a slobôd. Neprípustnosť sťažnosti, nedostatok právomoci ústavného súdu, resp. jej oneskorené podanie však viedlo k tomu, že ústavný súd odmietol celú sťažnosť sťažovateľa už po jej predbežnom prerokovaní (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde), a preto sa ďalšími návrhmi sťažovateľa nezaoberal (vrátane jeho žiadosti o ustanovenie mu právneho zástupcu).

Z uvedených dôvodov ústavný súd rozhodol tak, ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 20. septembra 2006